

SUB APĂȘAREA STELELOR

Fantezii științifice și fantastice
iscate de pana clasicilor literaturii maghiare

Sub apăsarea stelelor

Fantezii științifice și fantastice
iscate de pana clasicilor literaturii maghiare

selecție, prezentări și traducere
Györfi-Deák György

Cuvânt înainte:
Daniel Cristian Dumitru

Cristian PlusArt
Malu Mare, 2026

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

**Sub apăsarea stelelor : fantezii științifice și fantastice iscate de pana
clasicilor literaturii maghiare / selecție, prezentări și trad.: Györfi-Deák
György ; cuv. înainte: Daniel Cristian Dumitru. - Malu Mare : Editura
Cristian Plusart, 2026
ISBN 978-630-6553-96-9**

I. György, Györfi-Deák (antolog. ; trad.)

II. Dumitru, Daniel Cristian (pref.)

821.511.141

Copyright © Editura Cristian PlusArt

Coperta I și IV: Editura Cristian PlusArt cu suport AI

Editura Cristian PlusArt,
str. Gutuilor nr. 3,
207365, Malu Mare, Dolj, ROMANIA
Facebook: Cristian PlusArt
e-mail: contact@cristianplusat.ro
tel.: +40.732.740511

Cuvânt înainte

După apariția în revista și almanahul „Fantastica magazin” a unor lucrări semnate de clasici ai literaturii maghiare, gruparea lor în culegerea de față, cu titlu ales sugestiv de antologator, s-a înscris ca un demers firesc, menit să permită o lectură coerentă și mai profundă a textelor, care să pună în evidență viziunea autorilor prezenți în volum.

Deși aparțin unor generații diferite, Jósika Miklós, Jókai Mór, Gárdonyi Géza, Babits Mihály, Karinthy Frigyes, Csáth Géza, Móra Ferenc, Tóth Béla, Haugh Béla, Karácsony Benő, Koronka József și Szerb Antal, grupați aici de către Györfi-Deák György, comunică între ei printr-o sensibilitate comună: nevoia de a depăși realismul imediat pentru a spune adevăruri mai adânci despre om, societate și destin. Lucrările prezentate explorează, fiecare în registrul său, zonele de frontieră ale experienței umane: frica, dorința, instinctul, progresul și fragilitatea civilizației.

De la romantismul vizionar al secolului al XIX-lea la nelișițiile modernității timpurii, povestirile din „Sub apăsarea stelelor” dezvăluie un imaginar bogat și surprinzător de actual. Fantasticul, distopia și parabola devin aici instrumente de reflecție, nu simple exerciții de fantezie, iar speculația literară se transformă într-un mod de a interoga destinul omului aflat sub presiunea istoriei și a cunoașterii.

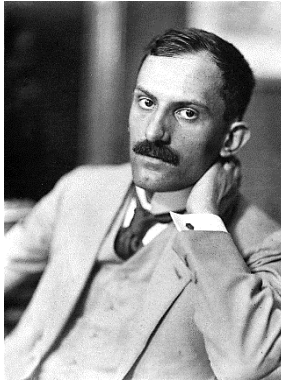
Un alt element, deosebit de valoros, al antologiei de față îl constituie tensiunea constantă dintre rațional și irațional. Personajele nu sunt eroi ai progresului triumfător, ci ființe

vulnerabile, adesea copleșite de darurile sau blestemele cunoașterii. Vederea „cu raze X”, simțurile hipertrofiate, tehnologiile salvatoare devenite instrumente de selecție și excludere – toate aceste motive conturează o lume în care evoluția nu aduce neapărat eliberare, ci forme noi de alienare.

Prin selecția realizată, Györfi-Deák György ne propune, astfel, o lectură coerentă și inteligent articulată, ce demonstrează că fantasticul clasic maghiar se înscrie firesc în marile teme europene ale începutului de secol XX și ale modernității târzii. Cât despre traduceri atent realizate, acestea păstrează nu doar sensul, ci și atmosfera, ritmul și finețea stilistică ale originalelor, făcând accesibil cititorului român un patrimoniu literar de o remarcabilă densitate artistică.

Ca editor, consider această carte una necesară, ce nu oferă confort, nici răspunsuri liniștitoare, ci provoacă, neliniștește și invită la reflecție. Sub apăsarea stelelor – simboluri ale destinului, ale istoriei sau ale forțelor impersonale ale cunoașterii – personajele prozelor închise între copertele volumului încearcă să rămână umane. Uneori reușesc, alteori nu. Dar tocmai în această luptă se află adevărata lor actualitate.

Daniel Cristian Dumitru

BABITS MIHÁLY

(1883 - 1941)

BABITS Mihály a fost poet, prozator, eseist, traducător; se consideră că, alături de Ady Endre și Móricz Zsigmond, s-a numărat printre personalitățile de seamă ale primei generații de la „Nyugat” (Vestul); a fost curator a Premiului Baumgarten, iar din 1933 a devenit redactorul-șef de la „Nyugat”. A lăsat în urmă o operă vastă, marcată de un umanism profund, orientată către păstrarea și promovarea valorilor etern umane. Lucrări importante: „Kártyavár” (Castelul de cărți); „Tímár Virgil fia” (Fiul lui Virgil Tímár); „A gólyakalifa” (Califul barză); „Halálfiái” (Osândiți la moarte); „Az európai irodalom története” (Istoria literaturii europene); „Összegyűjtött versei” (Integrala poetică).

„Câinele”

Întâia oară, ne-am întâlnit cu „Câinele” în timpul războiului. Mi s-a plâns că-l doare îngrozitor capul: îl deranjau mirosurile. Aromele culinare strecurate prin ușile restaurantelor, gazul de eșapament al mașinilor de pe stradă, ba chiar și miasele mizeriilor ascunse în rețelele subterane de canalizare, lucruri pe care nu le simțea nimeni altcineva, îl terorizau și îl urmăreau până în cel mai ascuns ungher al casei, până în dormitor. Cu amărăciune, blestema restricțiile provocate de război, din cauza cărora nu putea să părăsească Budapesta.

— Credeți-mă, îmi vine să mă arunc în Dunăre.

— Dar, de fapt, de ce anume suferiți?

— De unde să știu? Așa a fost din copilărie... Simt mirosurile la fel de puternic ca un câine. Dacă mingea nimerea în boscheți, o găseam imediat, deoarece mă ghidam după odoarea mâinilor.

— E ceva provocat de o hipertrofiere maladivă a organului de simț?

— Mult mai mult. E ceva ancestral, animalic...

— Un atavism?

— Probabil că da. Nimeni din familie n-a suferit vreodată de ceva asemănător - sunt singurul la care a apărut. Dar legenda spune că străbunicul meu ar fi fost vârcolac - știți ce-i ăla?

L-am privit pe neobișnuitul meu interlocutor și am remarcat mărimea neobișnuită a nărilor, tensiunea nervoasă a mușchilor feței.

— Și v-a chinuit și în trecut?

— Nu vă puteți imagina cât de tare. Percepeam picăturile de sudoare ale bucătăresei, căzute în mâncare și miasma cadavrelor întinse pe catafalc. Nu vă spun ce simțeam în cazul celor vii - chiar mama mea! Înfiorător!

Își netezi fruntea cu o mișcare nehotărâtă.

— Dar, e drept, uneori mi-a oferit niște plăceri nepămânetene, adăugă de parcă ar fi mărturisit ceva rușinos.

Apoi i-a venit pofta să se joace. Mi-a dat o batistă și m-a rugat s-o ascund undeva în încăpere. A găsit-o imediat.

— De ce nu v-ați făcut detectiv?

— Să devin un câine polițist? îmi răspunse amărât. Eventual, să dau spectacole la bâlci. Aș putea să trăiesc folosindu-mi nasul. Dacă ar merita să trăiesc astfel.

— Poate că vă veți vindeca - l-am consolată.

— Chiar credeți? Să mă aleg cu un guturai sănătos și să-mi pierd simțul olfactiv... Ar fi singura soluție. Cât timp lumea nu poate fi „dezodorizată”, nu există posibilitatea să-mi închid nările, precum ochii. Oho! Nici când dorm nu mă odihnesc: până și în timpul somnului visez miresme...

Mai târziu, am auzit că neobișnuita înzestrare i-a fost de folos pe câmpul de luptă, unde s-a prezentat ca voluntar, probabil împins de zbulciul disperării. Se povestește că a îndeplinit ca cercetaș o mulțime de misiuni încununată de succes. Simțea de la o distanță de câțiva kilometri mirosul de praf de pușcă al bateriilor inamice camuflăte ori îi găsea imediat pe spionii pitiți în desiș. Cu mine s-a reîntâlnit abia după terminarea ostilităților și atunci arăta cu totul schimbat: fața îi radia, nările dilatate îi fremătau ca niște aripi ori ca vecele unei corăbii în bătaia brizei, nu încerca să ascundă faptul că era fericit.

— E un parfum, prietene, care-mi umple sufletul; evident, un parfum de femeie, care-i soția mea. Ooo! ce mireasmă dulce,

curată și strălucitoare! Aș recunoaște-o oriunde, din depărtare, cu ochii închiși și l-aș putea urmări cum ține câinele urma, pe drumuri și prin părți necălcate de picior - precum am și descoperit-o, ademenit de parfumul ei, de care m-am îndrăgostit înainte să-i văd chipul sau să-i aud glasul. Ooo! ce o adiere liniștitoare, sfântă, ca de balsam. Cu totul diferit de sudoarea acestor mizerabile femele în călduri! făcu un gest către strada unde, în soarele de amiază, forfoteau cele mai de seamă doamne din oraș.

— Prietene, mireasma ei e atât de îmbătătoare, încât de dragul ei m-am împăcat cu toate miasmele și parfumurile din lume. De atunci, trăiesc învăluit de ea și nu vreau să mă mai întâlnesc cu nimeni altcineva, așa că mă voi ascunde împreună cu ea: îmi voi cumpăra o moșie, îmi voi construi un castel! zise și nu erau vorbe aruncate în vânt, deoarece era un om înstărit.

Era atât de fericit și îi mergea atât de bine, încât chiar m-a chemat să-i vizitez noua reședință, castelul miresmei. Cum împrejurările nu mi-au permis să dau imediat curs invitației, m-am trezit, după doar câteva luni, într-o seară, că m-a căutat el, spre marea mea uimire, dar Doamne! abia l-am recunoscut. S-a prăbușit pe un scaun, gâfâind înfierbântat; a protestat speriat când am încercat să-i torn un păhărel de coniac, deoarece nu suporta mirosul de alcool, pe care-l simțea în ciuda ușii închise a dulă-piorului.

— Mi s-a întâmplat ceva îngrozitor! îmi spuse.

Și apoi, arătând spre locul unde se afla coniacul:

— Da, era același miros, acest miros!

Nărilor i s-au dilatat înspăimântător, ca la animalele sălbatice, iar ochii îi pluteau în sânge.

— Am omorât un om! strigă.

Speriat de nările fremătătoare, parcă pline de duhoarea sângelui, l-am rugat să-mi explice ce s-a întâmplat.

— Am simțit un miros, gemu, un miros străin în camera ei... în dormitorul ei... mirosul unui bărbat străin, amestecat cu o vagă urmă de coniac, lucruri pe lângă care ați fi trecut nebănuitor, dar eu le-am simțit, le-am simțit! „Cine te-a vizitat?” „Ooo! Micul meu gelos!” „Îi simt răsuflarea.” „Și ce treabă ai cu ea?”. Mă tachina, ar fi trebuit să observ că doar mă necăjea, ori poate chiar am înțeles acest lucru, dar nu m-am putut stăpâni! Mirosul m-a înrobit și am pornit pe urma lui, precum un câine se ține de prada lui, dincolo de poartă, prin grădină, pe drum, înspre pădure, ba chiar m-a atras în pădure. Simțeam cum s-a trezit în mine instinctul dulăului pornit în hăituirea prăzii, o putere teribilă, irezistibilă. Frunzișul a ascuns soarele. Parcă decăzusem într-o stare ancestrală, într-o teribilă stare primitivă! Mirosul mă atrăgea, ardea dinaintea mea, mă ducea orb, fără să realizez ce fac. Am uitat de toate, nu exista nimic altceva în afara de miros! Nu eram gelos, nici măcar nu mă gândeam la soția mea, ci doar la pista de urmărit și la prada mea. Pentru că pornisem la vânătoare! Dintre sutele de mirosuri, dinaintea mea ardea singurul, cu focul roșu al vicleniei îmblănite. Într-un sfârșit, l-am prins din urmă pe om. Era unul dintre vânătorii angajați chiar de mine, pe care îl rugasem să treacă de dimineață pe la soția mea, deoarece auzisem că are niște veverițe domesticate și doream să-i fac femeii mele o bucurie... Dar uitasem de toate acestea, așa cum nici mirosul nu-mi dezvăluise identitatea feciorului, pe care abia-l cunoșteam, întrucât nu prea participasem la goane și îmi îngrijeam parcul de vânătoare doar ca să-mi etalez bogăția... Totuși, ar fi trebuit să-mi dau seama cine era omul și ce treabă îl aduse, dar nu mai eram capabil să mă gândesc la nimic altceva, numai la urma mea, la mirosul teribil, ațâțător al pistei urmărite atâta timp, care-mi biciuia toți nervii... Flăcăul încremeni speriat, ca la comanda „drepti!”, apoi nu-mi mai

amintesc nimic. Am simțit doar mânerul unui cuțit în palmă, poate era chiar cel vânătoresc al pădurarului, apoi m-am trezit în timp ce mușcam, sfâșiam, sfârtecam trupul neînsuflețit, după chipul în care se poartă câinele cu prada însângerată; la fel cum, odinioară, omul cavernei își măcelărea rivalul.

Text sursă:

Babits Mihály, *A „kutya”*.

În vol.: *Galaktika 35, tudományos-fantasztikus antológia*, Kozmosz Könyvek, Budapest, 1979, pp. 100-102.

Traducere publicată în revista *Caiete Silvane* (Zalău) nr. 8 (20)/septembrie 2006, p. 24.

Femeile, în carne și oase

Voia să se distreze, așa că se duse la teatru. În ultimele luni, fusese teribil de nervos. Nu-și dădea seama din ce cauză. Uneori, pentru o clipă, avea senzația că i se întunecă lumea în fața ochilor. Alteori i se părea că vede strălimpede; parcă putea să privească în interiorul tuturor până-n fundul rărunchilor. Decise să preia controlul asupra ciudatelor surprinderi ale ochilor săi, expunându-i la o lumină intensă, copleșitoare. Merse la operă. Imensa sală se scâldea într-o strălucire fastuoasă. Jucau niște oaspeți, o renumită trupă de balet din străinătate. Publicul purta haine de gală: umerii goi, albi, ai doamnelor străluceau orbitor printre spinările negre ale fracurilor.

Își ocupă locul, își reglă binoclul și aruncă distrat o privire. Cu câteva rânduri mai în față, se desprindea dintr-o corolă mare și orbitoare de mătase floarea lată a unor umeri plinuți, senzuali. Era o femeie superbă, bogată, energică, în deplina ei măreție plăsmuită din mătăsurii de prisos, căptușite cu grandezza orientală a unor bucle bogate. Privirea lui Lovagh se alipi de acești umeri. Îi examinează o vreme, uitând de sine. Apoi, dintr-odată, simți că-l cuprinde amețea. Lumea i se întunecă. Sala luminoasă se transformă într-un spațiu pâcios, care se-nvârtea zumzâind. De sus, de deasupra vidului întunecat, parcă scăpărau ca jarul și mijeau vâpăi niște stele și comete aplatizate. În această beznă, doar umărul străineii corpolente lumina alb, ca un imens clar de lună. Dintr-o dată, strălucirea reflectată se estompă și ea, maculată de niște stropi duri și colțuroși, pete întunecate, ciudate, mai sumbre și mai dezagreabile decât mărire

selenare. Semănau cu imaginea oaselor din fotografiile făcute cu raze X. Lovagh le percepu cu un sentiment aparte de groază, deși în ultima perioadă trăise senzații asemănătoare de mai multe ori.

Totuși, dură numai un moment. Fusesse doar un vertij trecător. O clipă - și sala uriașă redeveni scăldată în lumină. Dede-subt, muzicienii își acordau instrumentele, publicul se aduna, nou-veniții coborau țațoși pe covoarele întinse între rândurile de scaune, ușile dreptunghiulare ale lojelor clăntăneau; apoi se făcu iarăși întuneric, de această dată se stinseră și luminile, iar zgomotele se estompară.

„Acesta e un întuneric obiectiv, cinstit”, își spuse Lovagh.

Din fața cortinei se auzea în surdină o muzică tenebroasă și lascivă. Sute de oameni stăteau în întuneric și priveau în tăcere catifeaua de un albastru-închis. Da, se făcuse o beznă completă, doar ici și colo, sus în galerie ori sub balcoane, se deslușeau pereții goi din coridoarele de acces, îngălbeniți de lumina palidă a unor lămpi. În loje, mulțimea de felurite forme ale capetelor de femei se transformase în tot atâtea siluete. Din fosa orchestrei, gâturile subțiri și nervoase ale violoncelelor burtoase se îmbulzira în fața scenei, ca niște capete ciudate de struț, răsărite din poala unei grădini zoologice. Iar din adâncul subsolului răzbată sugrumată o muzică densă, senzuală, ca un geamăt excitant, provocat de durerea unor animale exotice care se împerecheau.

Încet-încet, cortina se dădu în lateral și de pe scenă se revărsă lumina: intraseră balerinii. Erau bărbați, oameni-pisică agili, care își fluturau lubric, alene, brațele și picioarele obișnuite să urmeze un ritm. Mădularele lor semănau cu vițele lungi, agățătoare, ale lianelor africane, care se subțiau către capăt și se topeau în lumina fierbinte a aerului ca niște filamente de ceară. Altminteri, decorul reprezenta poiana unei păduri virgine, cu o succesiune de trunchiuri înalte, drepte, groase, pictate cu un

maroniu-deschis, în fundal. Vârfurile copacilor nu se zăreau defel, iar jos se deslușeau doar câteva petice de culoare verde, în schimb de pe ramuri atârnav în ciorchine fructe mari, prelungi, cafenii, asemănătoare roșcovelor, doar că mult mai late și mai lungi. În mod deosebit, pe acești copaci totul părea lat și plat: trunchiul, frunzele de un verde palid, fructele.

În fața copacilor era o podea largă și netedă, deasupra căreia săgetau imponderali bărbații. Brațele lor înotau în aer ca niște anghile zvelte, trupurile lor se legănav și se alungeau popotite de dorințe. Și dintr-o dată se iviră femeile: mlădioase, fragede și roze. Corpurile lor se legănav ca niște flori cu potire mari și tulpini subțiri suflate de vânt. Bărbații se resemnară și se îndreptară impresionati către ele, într-un moment când muzica încetase. În liniștea ce se lăsă, clopoțelele începură să clincăne, iar piciorușele dansatoarelor porniră să salte în vârtejuri volănașele spumoase, în formă de clopote. Borbotele se împreunară și văluriră ca o apă de mătase, poalele de borangic inundară scena, iar gleznele albe sclipiră agile din valurile mareei.

Dintr-o dată, apele se despărțiră și din mijlocul pădurii virgine apăru cineva, care se transformă în regina tuturor. De cum se furișă în față, muzica deveni și mai senzuală. Mișcările femeii prinseră să freamăteacompaniate cu pasiune. Gesturi de ațătare și de înșelare se întinseră și se răsfirară lascive, minunat încurcate în văluri invizibile și vizibile. Muzica suna tot mai intimă, dansatoarea începu să facă mișcări din ce în ce mai slobode și mai îndrăznețe. Ca și cum și-ar fi învins pudoarea în mod chinuit, eroic, lepădând de fiecare dată câte un vâl de pe trup, deși nu aruncase nimic, doar mișcările îi deveniră din ce în ce mai denudate. Veșmintele, senzualitatea țesăturilor translucide, revărsate bogat, năvăleau tiranic, îmbrățișau corpul într-o unduire ce ridica trupul și-l îmbrățișa sufocant, dar forța lui răzbătea prin

spuma forfotitoare și fiecare zvâcnet aducea ceva nou de spus despre o frumusețe lăuntrică, întrutotul despuiată.

Sub ele, purta un halat oriental, o rochie largă, roșie și verde, culori puternice ce se iveau doar rar, ascunse sau atenuate de vălurile transparente, încâlcite-n mii de feluri. Totuși, era cea mai puternică pată de culoare din oceanul de voaluri roz din prim plan, din fața trunchiurilor maroniu-deschis de copaci. Și de îndată ce mișcările dansatoarei deveniră tot mai neastâmpărate și mai rebele, mâinile porniră să-i joace pe sâni (pe o muzică și mai nervoasă). În cele din urmă, după o lungă și mult răbdătoare așteptare, solista desprinse brusc vălul cel mai de sus (care îi fusese petrecut peste sâni) și, înălțând cele două brațe, îl întinse deasupra umerilor goi. Atunci, pata vibrantă de culoare a halatului ei se zări atât de intens, încât zbuciumă întreaga scenă, răvăși marea rozalie, care inundă partea din față a scenei. Preț de o clipă, nu se desluși nimic din tumult, doar cele două brațe înălțate ale femeii și vălul lung ținut sus, spre care țâșniră mâinile mici și-l înșfăcă, și astfel îl menținuseră sus, cu iuți fulgerări nervoase. Mănuțele scliffeau ca peștii strălucitori care sar jucăuș din apa mării, provocând niște stridențe neașteptate în ritmul muzicii.

Din fundal, din ambele părți, pe câte o jumătate a scenei, năvăli o mulțime de dansatori în straie de mătase cenușie, ca nisipul de pe plajă.

Dintr-odată, cele două brațe întinse în sus dădură drumul vălului, marea roz se despică și peticul de o culoare arzătoare fulgeră în prim-plan ca o rază fierbinte. Din nou, dansatoarea desprinse, rupse încă o fâșie și o azvârli în spate (muzica clocoti); și, repetat, o a treia (pe o muzică înflăcărată). Și iar, și iar (și muzica se zbuciumă din nou, și din nou). Era dansul mâinilor, al palmelor care sfâșiau, al sânilor care se dilatau și scăpau eliberați, bombau acoperămintele roșii de sub văluri și mătasea

transparentă, voalurile care creșteau și fluturau palide. Și, în final, ultimul vâl rămase dezvelit, voalul roșu, cu toată senzualitatea orientală a culorii sale, în nerușinarea lui focoasă. Și atunci dansul din buric se opri brusc, brațele se desfăcură lăncede, femeia rămase nemișcată mai presus de șolduri, ca o statuie înfășurată într-o pânză roșie. Reîncepu să-și unduiască picioarele nevăzute, cu un start mai domol, apoi din ce în ce mai incitant și mai liber; albeața secretă a gleznelor și a coapselor apăru învârtită și răsucită printre decupajele fine ale fustelor, ca limbile unui clopoțel cu două pistile, ca perechea de vrăjitoare palide, amintită de poetul francez, care învârteau de zor o poțiune magică într-un cazan sumbru și adânc.

Iar acum mâinile tresăriră din nou: smulseră ultimul vâl, halatul cel roșu. Prin urmare, sânii se dezveliră, acoperiți doar de un pieptar oriental, o armătură strălucitoare de bijuterii, radiind în culoarea bronzului. Umerii frumoși și puternici își tensionară vinele, înălțând brațele. Desfășați, sânii se ițiră cu o lăncezime blândă și priviră lumea cu o insolență fermecătoare, de sub pleoapele rigide, strălucitoare și glaciale ale giuvaierurilor. Horboțica alunecă ușor în jos, până acolo unde prima umbră de puf se pierdea în spuma fustei. Și dintr-odată oceanul de jupe se ondulă, amestecă șovăitor fiertura din ceaunul vrăjitoarei și un întreg picior fulgeră brusc, minunat, din corola petalelor de mătase, pe de-a-ntregul dezvelit, o superbă coloană rotundă de carne albă, pe care însuși Domnul Dumnezeu o strunjise.

Și în acel moment se întâmplă ceva cumplit. Părțile laterale ale scenei se întunecară, trupul cel frumos și aproape despuiat începu să radieze, lumina răzbătu prin el, carnea îi deveni transparentă și apărură câteva linii ciudate, solide, colțuroase, de un gri închis. Imaginea cărnii devenea din ce în ce mai confuză, topindu-se ca ceara în flacăra unei lumânări. În cele din

urmă, se fixă împrejurul osaturii, ca pulpa în jurul sâmburelui: iar liniile subțiri și respingătoare ale scheletului se evidențiază tot mai scârnave în centrul viziunii.

Lovagh recunoscă imediat asemănarea cu o radiografie. Imaginea era încă neclară, dar putea deja să distingă prin umerii și sânii frumoși triunghiurile omoplaților și cuprinsul brăzdat al coastelor. Burtica rotunjoară părea să se fi dizolvat complet și catul superior al toracelui apărea ca fiind susținut doar de discurile înspinat ale unei coloane vertebrale noduroase și încovoiate. Ar fi urmat talia de viespe, dar trupul frumoasei fusese segmentat, ca al unei insecte hidoase. Iar în partea caldă și reavănă, catifelată, dintre șoldurile ispititoare, apărură proeminent, cu brutalitate, pereții crestați ai bazinului. În mijlocul brațelor și picioarelor se vedeau măciuliile oaselor fine și tibiile. Picioarele și palmele se răsfirează în stelele fragmentate ale unor cioante lungi, ca niște picioare de găină. Și, de îndată ce Lovagh își ridică privirea, capul frumos se transformă într-un craniu rânjitor cu fălci pocite, de parcă ar fi ținut în lumină un anumit tip de poze pornografice și, prin transparență, ar fi întrezărit cea mai vulgară goliciune de sub una dintre cele mai elegante toalete.

Ah, iată cu adevărat cea mai grosolană nuditate: albeața oaselor!

Preț de câteva clipe, parcă subjuțați, ochii lui Lovagh adăstară asupra oribilei imagini, apoi deodată, nervos, își întoarse capul și privi grupul celorlalți dansatori.

Ce oroare! Oriunde se uita, vedea numai schelete. Independent de grup, de poziție: în picioare, îngenunchat, ghemuit, zburând, dansând, totul părea un groaznic carnaval al osemintelor, în jurul cărora plutea spectrul vag al cărnii vii, cuprinsă de o plasă transparentă, eterică. Era un veritabil „danse macabre”: orgia unor coaste belciugate, tibii noduroase și cranii carne. Iar

ciolanele devoalate se îndoiau cu grație și mai că le puteai auzi zdrăngănitul suprapus peste muzica ce susura amăgitoare.

Lovagh își scutură capul, năucit de această viziune. Pentru o clipă, lumea se întunecă de tot în fața lui și simți cum i se învârte sângele în creier. Lumea îi trase preșul de sub picioare și lumina ochilor i se stinse. Dar, ca de obicei, totul ținu doar o clipă. Tocmai atunci, după o succesiune de acorduri puternice, muzica își dădu sufletul, iar aplauzele izbucniră într-o hărmălaie iritantă. Lovagh tresări, lumea reală i se revărsă gălăgioasă în ochi și în urechi. Luminile din sală se aprinseră, cortina tocmai fusese coborâtă, oamenii se ridicau de pe scaune, totul arăta ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Lovagh se ridică și el de pe locul său și ieși. Își luă haina de la garderobă și merse afară. Aerul rece îl învioră. Pășii îngândurat pe asfaltul înghețat. Ce a fost asta? Ce-i asta? Ce se tot petrece?

Să-i spună doctorului? Pe medic l-ar fi durut în cot, ar fi dat a lehamite din mână: ce imaginație nevricoasă! Ori dorește să-i sugereze ceva? Ar vrea să-l vindece cu o sugestie? Nu! Cele văzute nu pot fi rodul imaginației. Apropo... Doctorul îi examinase ieri și ochii. Nu spusese nimic, dar, cu adevărat, îi examinase și ochii.

Tulburările de vedere, zic ei, apar foarte frecvent la persoanele nervoase. Dar viziunile lui sunt cu totul aparte, au un caracter cu precădere obiectiv. Simțise asta și până acum, dar niciodată atât de limpede și de pătrunzător. Cum se poate imagina ceva atât de exact, fără nicio stângăcie, cu claritate? Cu detalii atât de rar văzute, greu de reprezentat?

Pentru o clipă, mai că-l plesni răsul. Vedere cu raze X! Dacă este într-adevăr o maladie a nervilor optici: ce subiect senzațional de medicină!

— Mulțumesc pentru senzație, spuse el cu voce tare, de parcă ar fi vrut să se concentreze asupra gândului brusc exprimat.

Sunetul propriei voci îl răscoli sufletește. O doamnă îmbrăcată provocator tocmai trecea pe trotuarul bulevardului, pe sub lumina felinarelor.

— Mai bine să nu mă gândesc la asta. O să dispară de la sine - formulă el șoptit, dar între timp deja se gândea la cât de ciudat este că acea viziune uluitoare apărea doar când privea doamnele, femeile frumoase. Într-adevăr, doar la cele al căror du-te-vino îl excita, chiar dacă numai momentan. Scheletul din corpul superb... Contrastul... Totuși, o fi doar o fantasmă, rodul unei închipuiri romantice.

— Este foarte frig azi, constată și își ridică gulerul hainei. Unde să mă duc?

Poate că tocmai excitarea sexuală provoca acest efect ieșit din comun? Se gândi la aceasta în timp ce traversă distrat bulevardul. Să fie un răspuns fiziologic la vederea frumuseții feminine?

Nu îndrăzni să-și ducă gândul până la capăt. Oricum suna ipohondric... Ar fi fost oribil...

Nuuu! Iată, pe negândite, se trezi în fața locuinței iubitei sale. Care-l aștepta aici în fiecare seară. Ce femeie fermecătoare și cât de drăguță! Unica rază de soare din viața sa. De aceea îi asigurase acest cuibușor agreabil. Când scăpa de atmosfera nervoasă și plictisită a bogatei sale familii sau a înaltei societăți, fugea aici. Pentru o cină, o vorbă caldă și dulce, o deconectare reconfortantă, cu efecte amnezice. Aici nu-l putea urmări nimeni și nimic...

Purtat de aceste gânduri, urcă în micul cuib. Minunata cină în doi îl revigorează complet. Buna dispoziție naturală a Saroltei îi risipi nervozitatea. Ea găsea întotdeauna un subiect de